

Marno János

A HÜLLŐ TÉVEDHETETLENSÉGE

A ZENE HALÁLTUSÁJA

Október, délután hat óra körül,
s a levegő éppen még meleg, a nő
pedig már fázós – ám most, a kora
nyári hűvösségben a nád s a sás
hegyén a meg-megülő madárrajból
rajzolódnak ki az éjszakára el-
némuló kottafejek; nyűgösödni
kezd a gyerek, éhes, vagy azért, mert már
összevissza ette magát, s untatja
meg nyugtalanítja a teltségérzet;
okádná ki, mielőtt visszaülnek
az autóba, melyet az anyja vezet.
A férfi fullad, nézi csak a lombok
húsán szunnyadó szelet, a bolondot.

MERÜLŐ LABIRINTUS

A nő tekintete mélyről ismerős,
mélyebbről, mint ameddig merülhetek;
szemhéjam, megmondtam, lezárva, csak
forgolódjék a szemgolyóm odabent.
Ujjbegyem a járomcsontját éri,
mire egymásnak esik két ősember,
dorongokkal, melyek csapást mérni
hivatottak a fejre vagy a törzsre,
erre vagy amarra, épp a dorong
fejétől függően. A füle oly
parányi, finom, hogy beleférne
a fülembé, illeszkedve halló-
járatomhoz, melynek sehol sincs vége,
vagy ha mégis, az már egyikünké se.

CSAPDA

St. Auby Tamásnak

Hivatalos becslések szerint az emberiség háromnegyede gonosz. Németországban 83%-a. Az egynegyed része tehát, ami Németországban 8%-kal kevesebb, komoly fenyegetettségben gyakorolja az emberségességet, és nem is igazán ép lelkiismerettel, hiszen maga az emberségesség fogalma nagyjából a gonosz párlatát tartalmazhatja csak, kivált amikor ez a párlat egy lélegző szájából csapódik le a vidéket végigmustráló ablaküvegen. Ó! – oszlatja el ilyenkor betűző ujjával az utas a homályt –, mit fűzhetnék hozzá én ilyen pokoli csapdához a saját nevemben!

A HÜLLŐ TÉVEDHETETLENSÉGE

Álmomban hüllő lehettem, kezdettem mindent előlről, kúszás egy kertben, füve és fái régről ismerősnek tűntek, és a férfiak! karjukon karcsú ujjakkal s csuklóval, selyem csipkekesztyűvel, mely lehet fehér, halvány rózsaszín, halványabb a hűvös hajnalnál, vagy tejszínsárga, mint némely szőke haj. S a kert végében, odalent, egy csepp tó, és a tóban egy tolószéknyi szűk sziget, a szigeten Kertész Imre beszél, magában, s a körégyültekhez. Vagy mégsem biztos, hogy egészen ő az. Talán rosszul látom az álmat. Még nem látom be, hogy nem őt látom – a kísérteties hasonlóság miatt; várnom kell hát, míg félig ráébredek,

hogy mindenfelé kísértetek járnak.
Ideje a pop szakmában jártasságra
lelnem, mert ez az alak kalimpálva
a levegőbe vonít, felső ajkát
ráhúzva az ínyre, hogy mindkét lapát
metszője mintha harapni készülne.
Ez a látszat. Mely kizárja, hogy Kertész
Imre lenne, vagy az ő stílusához
egy másik, közeledő szerző. A haj-
viselet viszont hajszálra ugyanaz!
Őrjítő megegyezés a kopasz
homlok és fejtető után a tarkóra
ránövesztett agyalapi hajzat
formája és viselete között.
A dal a fáradtságnak s a hűségnek
iparkodik szárnyakat kölcsönözni,
teljes odaadással. Ami ellent-
mondást rejt magában, ezt mindannyian
érezik, a hatás mégis elsöprő és
leírhatatlan. Szorulni látszik a
közönség gyűrűje a tavacska
körüli, és tágulni egyidejűleg,
ami nekem mint egyetlen hullónek
a jelenésben a pusztulást is
jelentheti, úgy, hogy megfojtom magam.
A Kertész fejű popsztár teste össze-
törpül a dal előrehaladtával,
míg a feje többszörösére dagad.
Mellkasom egy óriási üres seb.
Amilyen a hajnal most a kertben,
és az égaján is feltűnni látszik
a vörös törpe óriás az alvadtvéres
fejével.

GONDOLKODOM, TEHÁT NEM VAGY

Tökkelővel etetem magam, Uram.
Az ukrán nyomort bemutató filmet
végül mégsem találtam elég meg-
rendítőnek, kivétel a ragyás képű
ételhordó bringás férfi a szeretet-
szolgálattól, ő megülte - s még most is

üli – a gyomromat és általa
a szívemet, ám a nyomorszint úgy
(szóismétlés!) általában nem hatott
rám (szóismétlés még egy!) egyáltalán,
Uram. Érzéketlenné tettek talán
(érdekes, itt nem mondanám, hogy szót
ismételtek) a körülmények. Melyek
lesújtóak s elgondolkodtatóak.
Most hát tanakodom, Uram, kókadozó
fővel, azt gondolom, tehát inkább nem vagy,
mint vagy.

A TÖKVELŐ

Hajnali kettőre járt, mikor megkordult
a gyomrom. A valóságban, azt mondják
a szakemberek, nem onnan, hanem
mélyebbről jön, a vastagbél felszálló
ágából a morgolódás. Trehány szó-
használat, valahol itt belül tudom,
mégsem teszek semmit ellene. Megyek
a tar fejem után, és feltúrom
a hűtőszekrényt a tökvelő után.
Ezúttal hát duplán forгатom a nyelvem
elhanyagoltan. Csakhogy valóban a
hűtőben matatva pont a vakondra
gondoltam, Uram, mint gyökérezetetre,
s egyszersmind mint ellenlábасodra,
ki tekintetét inkább a földbe fúrja,
semhogy fölemelné terád. A velőről
meg mit mondjak még? Kenyérre kenhettem
kevés üggyel-bajjal, és faltam, faltam
azon hidegében.

ABROSZ

Én sem vagyok valójában, Uram,
vagyis egy húron pendülünk, nemde,
a *nem*-et és a *de*-t összecsirizezve.
Egy barátomnak írtam erről az éjjel,
nem egészen tiszta lelkiismerettel,

lévén beteg ő is, mint magam, s mint te,
 ha a húrokat itt szürke hurokra
 szűkítem. Tudom, Uram, nem vagy híve
 a kerekítéseknek, a kerékeknek,
 mely kátyút kátyúra váj az elménkbe,
 holott nincs is éppen hova mennék
 az esetek többségében. Ennének
 velőt idehaza, biotojást rá-
 ütve - ha volnának ily nyersanyagaink;
 de hűtőnk üres. És jobb is így, lévén
 az áram kikapcsolva, bármi degesz
 csak ránk romolna, élemedett árny-
 foltokra, melyeket semmi vegyszer nem
 szed ki az abroszból. Velünk együtt kell
 a végén neki is az asztalról lekopnia.

ÁTKELLEMESÜLÉS

I'm pickin' up good vibrations...
 (Beach Boys)

Ki élelmesnek gondolja magát, és
 büszke rá, mert erényei közül
 ezt tartja a legtöbbre, ki kórosan
 élhetetlennek, és fékezhetetlenül
 kérked is vele. Síkk volt náluk, sikongja,
 a koplalás. Felkopott, mutatja, az álluk.
 És a házuk közben átjáróház,
 a falu többszáz lábának a számára,
 s az álmai, manapság, százlábúakkal
 tele. Az élelmes szemében ez semmit
 nem jelent. Ahány láb, annyi szokás -
 vethetné oda. Nevetve. Néhányan mi is
 vele nevetnénk. De beleborzongunk
 a gondolatba, hogy a lábunk között száz-
 lábúak rohangászhatnak. Mintha fény-
 sebességgel tűnnének fel s az árnyukéval
 tüstént tova. Ilyenkor túlkön ülve
 mondja ki-ki a magáét a továbbiakban,
 senki sem figyel igazán oda,
 a büszke valami rágcsálnivalót
 enne, a kérkedőnek hirtelen kiszárad

V. Markója Csilla: Olvasó. A *Nosztalgia* sorozatból, 2009.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

VI. Markója Csilla: Vonatlesők. A *Nosztalgia* sorozatból, 2011.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

VII. Markója Csilla: Nostalgiasvasutasok. A *Nostalgia* sorozatból, 2009.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

VIII. Markója Csilla: Jön a völgyön át. A *Harangvölgy* sorozatból, 2013.

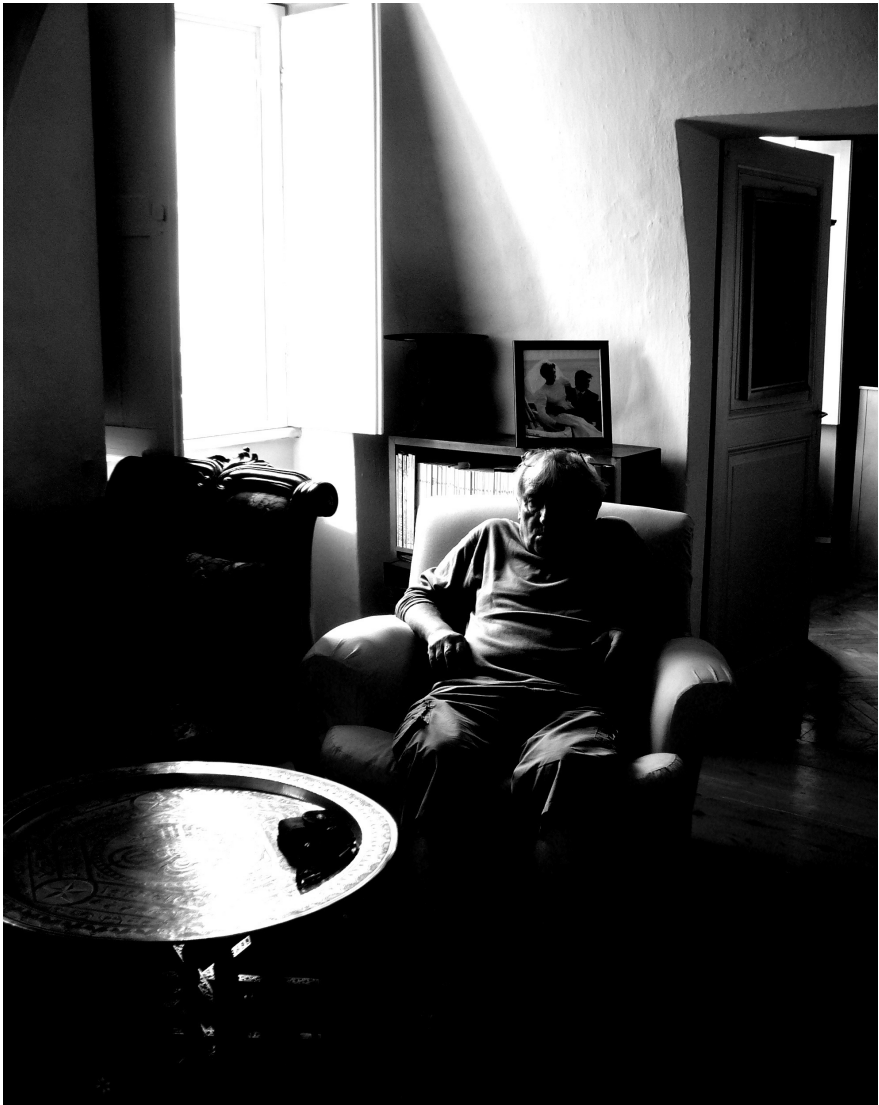
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

IX. Markója Csilla: A Harangvölgy felé. A *Harangvölgy* sorozatból, 2014.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

X. Markója Csilla: Fényképész a Harangvölgyben. A *Harangvölgy* sorozatból, 2012.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XI. Markója Csilla: Törődött. A *Nosztalgia* sorozatból, 2014.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XII. Markója Csilla: Puszta erdő. A *Puszt*a sorozatból, 2011.

© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XIII. Markója Csilla: Puszta minta. A *Puszta* sorozatból, 2011.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XIV. Markója Csilla: Beeső fényben. A *Nosztalgia* sorozatból, 2011.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XV. Markója Csilla: Romvárosban. A *Nosztalgia* sorozatból, 2014.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

XVI. Markója Csilla: Elmosódó érzelem. A *Nosztalgia* sorozatból, 2015.
© Markója Csilla © HUNGART, 2016.

a szája. De ne szaladjunk mindjárt
ennyivel előbbre. Várákunk titokban
türelemmel magunkban, míg a borzongás
alább nem hagy, vagy csak úgy magától
átkellemesül. Mint egy borzalmas (rég)
sláger hatvan év alatt.

KEZDHETEK MINDENT ELŐLRŐL

Idén a Nap túl hevesen süttött,
szénné égték a muskátlijaim.

MONDJA

Igen, jó volt a nyár, köszönöm, jó
rövid, nem húzódtott túl soká, jól
elrepült. Voltak persze húzószabb
napok is, meggyulladt rajtam a ruha,
lyukat égetett a Nap a blúzomban,
minden macskát feketének láttam
az aszfalton, a vérében kinyúlva,
s hamuszürkének otthon az enyémet
majdnem minden este. És most meséljen
Maga. Maguk is beáztak az éjjel,
és elment az áram, és megszakadt
minden kapcsolatuk a világgal?
Vagy Maguk nem is élnek olyan mélyen?
Csak az égette sötétben kellett
ez egyszer reggelig kibírniuk?

PRIVÁT PREMIER

Jó, hogy kérdezte. Mert jobban bele-
gondolva, most már biztosan mondhatom:
el vagyok ájulva tőle. Maga is el fog
ájulni, ha látja. Mintha egy lyukas
garason keresztül kémelné a teret,
mely lehet szűkös utcácska, lehet
öblösebb templomtér vagy modern közösségi
park, nem fogja könnyen megítélni,

és épp ez az izgalmas benne. Hangokat,
különféle zajokat hall majd a vizslatás
közben, mintha magát vizsgálnák
abban a steril mágneses csőben,
ahol Schrödinger macskája, mint az enyém is,
egyszer csak felszívódna. Maga és én
csak azért nem, mert ahhoz mi végig
el vagyunk ájulva. Nem vagyunk magunknál,
és valljuk be, ennél jobb az életben ritkán
esik meg a súlyos vagy legalábbis
nem habkönnyű betegekkel, amilyen például Maga,
vagy a Maga szemében én is lehetek.
Legyünk egyenesek. Magát nem vonzza
a mozi. Én viszont boldogan beleveszek
az üres nézőtérbe, mert bátran mondhatom
üresnek azt a termet, ahol rajtam kívül, és
több székkal és széksorral távolabb tőlem,
talán még ötven vagy hetven ültek. Ültem
ott tehát elhagyott vadvirágszál gyanánt,
mely ha bármilyen szándékkal közelítenek hozzá,
bogáncsot ereszt, és úgy kapaszkodik meg
a férfi nadrágszárán. A férfi felőlem
lehet nő is, átmenet a kettő között, tök
mindegy nekem, engem egy gyerekkel, vagy több
gyerekkel akár, nem lehet megetetni.
Kirándulnak a gyerekek! Ránduljanak csak,
és csörömpölgjenek alumínium
edényeikkel a tisztáson, ahol Maga is meg-
fordult néhányszor gyerekkorában. Lehunyom
a szememet és ott látom Magát nyolc-tíz
évesen, szandálban, rövidnadrágban. Tetszik
nekem. Gondolom, én is tetszenék
Mágának csukott szemmel. Pokoli zajban. Ahogy
intek, hogy jöjjön utánam, tartson velem
az üres nézőtéren, és főleg ne féljen, ne
féljen tőlem, sem attól, hogy megőrülhet.
Előbb ájul el ismét, megígérhetem.